מי ימלך גבורות ישראל

גבורה בצבע שחור

אפרופו חנוכה, שהוא חג הגבורה — אתם זוכרים שכל השנה הואת היא שנת־הגבורה? מישהו הכריז עליה ככזאת, ואפילו עשו פלקטים ציבעוניים של שנת־הגבורה ותלו אותם על חלונות־ראווה בערים, שכל אחד יזכור שהוא גיבור, שחי בשנת־הגבורה ובדור של גיבורים.

אצל אחד מידידי מצאתי תלוי על הקיר פוסטר אחר, שגם הוא נעשה במיוחד לשנת־הגבורה. עשה אותו המעצב דויד טרטקובר ב־200 עותקים וחילק בין חבריו. לא יכולתי להתאפק וקילפתי אותו מהקיר של ידידי, כדי שתיראו גם אתם שלגבורה יש עוד צד אחד. הנה הפוסטר ואסור לי להוסיף אפילו מילה אחת.

"ויהי אור" אמיתי

אני מקווה ששמתם לב, שאף פעם אני לא כותבת על תערוכות ועל אמנות בכלל. זה לא מפני שאני לא מבקרת בתערוכות או מפני שאין לי דיעה, חס וחלילה. זה פשוט מהרצון שלא להיכנס לוויכוחים סוערים עם מבקרי אמנות מיקצועיים, שטעמם הרבה יותר מתקדם מטעמי, הרבה מאוד פעמים. רק ממש כשאני לא יכולה להתאפק, אני כותבת וממליצה לכם לרוץ ולראות משהו. והנה בדיוק מיקרה כזה.

השבוע נפתחה בגלריה אלף ברחוב גורדון בתל־אביב תערוכת חנוכיות של הקרמיקאית הירושלמית מאירה אונא.

מאירה מצליחה לעצב את החנוכיות שלה בגישה אישית ועכשווית, ויחד עם זאת, כשרואים חנוכיה של מאירה, אתה יודע שלפניך חנוכיה

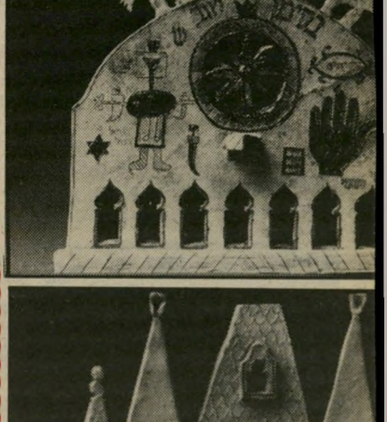

ולא איזה גוף פיסולי אנונימי עם תישעה חורים לנרות. האלמנטים הצורניים המעטרים את החנוכיות מעידים, למרות ההומור העדין שבהן, כי מאירה בעצמה גדלה ברקע דתי.

זה מתחיל להישמע כמו ביקורת אמנותית, ולכן אני מפסיקה מיד. אל תלכו לראות את החנוכיות. תרוצו לשם!

ביזבוז של דמי חנוכה

מסורת היא לתת לילדים דמי־חנוכה. כמה נותנים — זו בעיה רצינית מאוד. זה לא נכון שכל אחד נותן לפי יכולתו. אני, למשל, לפי יכולתי הייתי נותנת לכל ילד 100 שקל. אבל אני לא יכולה להרשות את זה לעצמי. איך אני אראה בעיני ילדיי, פרי ביטני? מה יגידו החברים שלהם, מה יגידו השכנים? כבן־אדם שבא מאירופה, ששם שיעור ראשון בהתנהגות זה „מה יגידו" אני לא אעשה דבר כזה ואתן רק לפי יכולתי.

אז אני נותנת 500 שקל. טיפשי, אבל זה מה שיש. הילד מאד שמח ב־500 שקל, מספר על זה לסבתא שלו ולסבא שלו ולדוד שלו ולדודה שלו, וכל אחד מהם נותן לו 500 שקל (הם הרי לא יכולים להיראות יותר קמצנים ממני, ו„מה יגידו") וככה פיתאום יש לילד יותר כסף ממני. ומה אתם חושבים הוא עושה עם כל הכסף הזה? מבזבז אותו! ואולי אתם רוצים גם לדעת על מה הוא מבזבז אותו? על מידבקות פופאי, על תמונות של תהילה על מחקים בצורת עיפרון ובצורת טלפון, על מחדד בצורת חציל ועל עטיפות פלסטיק לכל מיני דברים, ועל חמש חוברות טרזן ושתי חוברות טאקס ועל שלושה ופלים מצופים.

אז שישכח מזה שהשנה אני נותנת לו כסף. אני קונה מתנה. בטח שמתנות עולות יותר מ־500 שקל, אבל לי מותר לבזבז כמה שאני רוצה. אני בן־אדם מרווויח.

רוצים לדעת מה קניתי לילדי לחנוכה?

לילד הגדול, בן ה־8, קניתי את סיפרה של צביה גולן כרים על הראש, בהוצאת זמורה־ביתן. הספר מספר על התקופה שקדמה להקמת המדינה, על ההכרזה באו"ם, על עוצר, על בריטים ועל ילדים שחיו אז. חשוב לי שהילד ידע מאין הוא בא, ופחות או יותר לאן הוא הולך. אי־אפשר שילד בן 8 יחשוב שהמולדת שלו נולדה בין ההופעות של רוד סטיוארט.

לילד הקטן, בן ה־5, קניתי את סיפרה של נירה רוסו יום הולדת מפתיע, שיצא בהוצאת כתר (אני מדגישה את שם ההוצאה, כי כבר העירו לי על זה, ואני לומדת מהר).

נירה רוסו היא הבשלנית של עיתון „הארץ", ועכשיו היא מתגלה גם כסופרת מוכשרת. הספר מיועד למה שהמומחים קוראים „הגיל הרך", והוא מספר על דני ששלח הזמנות ליום־הולדתו, וההזמנות עפו ברוח, וביום־ההולדת באו אליו יצורים משונים מעולמות אחרים, אשר במיקרה הגיעה לידיהם ההזמנה. הגיעה צוללת רטובה והגיע סרטוס, הגיע מעיל בלי איש, ואווירון עם מיפרש ועוד המון יצורים יפים ומשונים, שעשו לדני יום־הולדת כמו שיש לילדים קטנים רק בחלומות. כשהראתי את הספר לגננת אחת היא אמרה לי, שהוא (הספר) מפתח את הדימיון של הילדים.

נו, החלטתם כבר כמה כסף תיתנו לילדים שלכם השנה?

שיר לשוק

נכון שתיכף אחרי שירד הגשם הראשון ונהיה קצת קר, רצתם לארון והוצאתם את כל ביגדי־החורף מהשנה שעברה? נכון שראיתם פיתאום שכל הבגדים של הילדים נעשו קטנים עליהם ואין להם מה ללבוש, המיסכנים? נכון שעשיתם תיכף „אוי" ענקי והתחלתם לחשוב כמה אלפי שקלים הגידול הנוראי הזה של הילדים יעלה לכם?

בטח שנכון. אני הרי יודעת מה קורה בבתים שלכם. אתם מאכילים את הילדים בצורה היסטרית כל הזמן, או מה אתם רוצים — שלא יגדלו?

טוב, מה איכפת לי בעצם מהילדים שלכם. לי יש מספיק צרות משלי. אני לא יודעת, כמובן, איפה אתם גרים. אבל אם אתם גרים ליד כיכר המדינה בתל־אביב, או בשכונת דניה בחיפה או ברחביה בירושלים, יש לכם בעיה מעניינת, ובאמת שאני לא יכולה לעזור לכם בעניין המחירים של הבגדים באזור שלכם. אני למשל, גרה ממש במקום טוב. זאת אומרת, במקום שממנו אפשר להגיע, בתוך חמש דקות, לשוק־הכרמל. אז לקחתי את הילד, הבטחתי לו עוגת־קצפת, והוא הסכים שאני אקנה לו קצת בגדים לחורף.

אם אי־פעם אמרתם משהו רע על השווקים בארץ ישראל, קחו את המילים שלכם בחזרה, דחוף! בשעה אחת של סיבוב הספקנו לקנות שלוש חליפות טריינינג, חולצה פלנל יפה וזוג מגפי גומי יפים. הכל ביחד: 4,800 שקל. וזה, לידיעתכם, בלי לעמוד על המקח, כי לפני היציאה מהבית הוא העמיד לי תנאי: שלא אתמקח על מחירים, כי זה לא נעים לו, לדוכס הצעיר מדרום־תל־אביב.

כל מה שאומרים לכם על הארץ, אל תאמינו. יש עתיד והוא יבוא במהרה בימינו. אמן.

במקום סופגניות

חשבתם שהגה אני הולכת לכתוב לכם מירשם אדיר של סופגניות חמות ומתוקות? תדעו לכם שממש לא עלה בדעתי. זה מהסיבה הפשוטה, שאין לי מושג קל שבקלים איך עושים סופגניות ומאז שהמציאו את הקונדיטוריות, גם הפסקתי להתעניין בנושא. קונים לכל ילד סופגניה (הגדולים יכולים להשיג פטור מהדבר השמן והמשמין הזה), אחרי שהם אוכלים אותה מנגבים להם את הידיים טוב־טוב, ונגמר סיפור החנוכה.

אבל בלי שום דבר טוב לחג, אני הרי לא אשאיר אתכם. מה שצריך לעשות זה לדאוג שיהיו בבית שישה תפוזים כתומים ויפים בעלי קליפה רקה, חלקה ומוצקה (כמו הגופות שלנו לפני 10 שנים), ליטר מים, חצי ק"ג סוכר ומקל וניל אחד.

רוחצים את התפוזים, מנגבים וחותכים כל תפוז ל־4 חלקים אבל לא עד הסוף, כדי שלא להפריד את הרבעים זה מזה (הסתכלו בתמונה ותיכף תבינו על מה אני מדברת).

חתכתם? טוב מאוד! עכשיו לוקחים סיר, שמים בתוכו את ליטר המים, את חצי ק"ג הסוכר ואת מקל הוניל. מבשלים ובוחשים, מבשלים עד שנהיה סמיך, מה שנקרא בלעז סירופ.

עכשיו מכניסים לתוך הסירופ את התפוזים ומבשלים אותם על אש קטנה מאוד שעה וחצי עד שעתיים. כשהתפוזים מבריקים והסירופ נעשה סמיך מאוד, סימן שגמרתם. מוציאים את התפוזים ושמים אותם על צלחת יפה. כשהם כבר קרים ואפשר לגעת בהם חופשי, לוקחים כל תפוז ביד ומועכים אותו קצת, שיקבל צורה של פרח. זה מפני שלדבר הטעים הזה קוראים פירחי־תפוזים.

שיהיה לכם חג אורים שמח ומתוק ומלא בוויטמין סי.

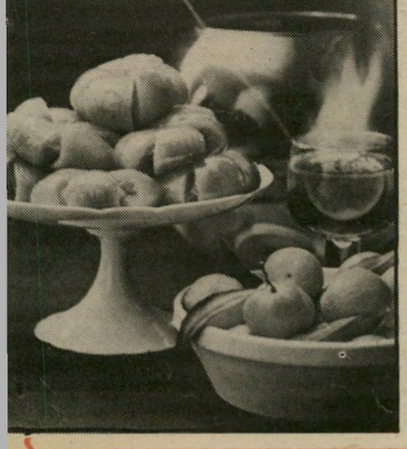

דניאלה שמי